

Grane kommune

Økonomiavdelingen

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2025/377-10

Saksbehandler:

Monica Hoff

Saksnummer

Utvalg

Møtedato

Formannskapet

Arbeidsmiljøutvalget

Kommunestyret

Økonomiplan 2026 - 2029 med handlingsdel og årsbudsjett 2026

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Grane kommunestyre vedtar Økonomiplan 2026 – 2029 med handlingsplan, budsjett 2026, gebyrregulativ 2026 og investeringsplan 2026 – 2029.
2. Den kommunale inntektsskattesøren for 2026 for personlige skatteyttere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats.
3. Den kommunale inntektsskattesøren for 2026 for elektrisitetsverk som lignes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlig sats.
4. I henhold til eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2026:
 - Hytter og hus 4 promille
 - Næringseiendom 7 promille
 - Kraftverk og kraftnettet 7 promille
5. Fritak for eiendomsskatt:
Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 kan kommunestyret velge å frita følgende eiendommer for eiendomsskatt:
a. Eieendom at stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, fylke eller staten.
Forsamlingshus, klubblokaler o.l frigis for eiendomsskatt i Grane kommune.
Nybygg enebolig gis fritak for eiendomsskatt i Grane kommune i 5 år.
6. Driftsbudsjett år 2026 vedtas med følgende netto ramme:

Politisk styringsorganer	8 327 218
Sentraladministrasjon	21 423 364
Oppvekst og Kultur	48 597 067
Teknisk og Næring	34 402 249
Helse og Omsorg	53 431 679
NAV	1 388 000

7. Investeringsramme for Grane kommunes investeringsbudsjett 2026 settes til kr. 29 078 000 eks. mva.

Finansiering:

Bruk av ubrukke lånemidler	17 500 000
Låneopptak 2026	11 578 000
Sum finansiering	29 078 000

Låneopptak år 2026 kr 11 578 000 med løpetid 30 år.

Grane kommune har startlånmidler og har ikke behov for opptak av startlån i 2026.

8. Tilskudd til Grane Næringsutvikling AS (GNU) er lagt inn i budsjett 2026 med 1 mill.kr. Finansieres slik:

Bruk av kommunalt næringsfond	kr	200 000
Omstillingsprosjektmidler	kr	600 000
Belastes drift ansvar 0200	kr	200 000

Ved å bruke kommunalt næringsfond i år 2026 til GNU, veterinærtjenesten med kr 360 000 og et annet næringstiltak under arbeid må fondet settes i bero til neste år for bruken på 1 år med 1 mill.kr er nådd.

Begrunnelse for vedtaket:

Økonomiplan 2026 – 2029 med handlingsplan, budsjett 2026, gebyrregulativ 2026 og investeringsplan 2026 – 2029 vedtas i henhold til kommuneloven § 14-2.

Vedlegg

- 1 Saksutskrift forslag til budsjett 2026, med økonomiplan 2026-2029, for kontrollarbeidet
- 2 Budsjett 2026 med økonomiplan 2026-2029 kontrollarbeidet
- 3 Budsjett 2026 Grane menighet
- 4 Økonomiplan 2026 - 2029 pdf-format til arkivering

Saksopplysninger:

Det vises til vedlagte økonomiplan for perioden 2026 – 2029, med handlingsplan og budsjett 2026. Dette er tredje året vi lager en digital økonomiplan som vil bli publisert på nettsiden samtidig som den legges ut til offentlig ettersyn. Det er er linken til den digitale utgaven:

<https://pub.framsikt.net/2026/grane/bm-2026-budsjett>

I tillegg ligger økonomiplan 2026 – 2029 vedlagt i pdf-format som brukes kun til arkivering.

Vurdering:

Anslaget frie inntekter 2026 for Grane kommune er 154 000 000 kroner. Dette innebærer en nominell vekst for Grane kommune fra 2025 til 2026 på 4,5 %. I fjor var veksten på 4,2 % og forrige år var 3,8 %. Sammenlignet med alle kommunene i Nordland får vi litt over snittet som er på 4,2 %. Økningen i rammetilskudd og skatteinntekter år 2026 vil ikke dekke lønns- og prisveksten i året som kommer.

Rentekostnader på lånegjeld er budsjettert utfra renteprognoser hos Kommunalbanken og er på 4,7 % flytende rente. Grane kommune har 43 % av lånegjelden på fastrente og dette til en rente på 2,5 % som har vært og er meget gunstig i de siste årene. Avdrag og renter øker med 3,2 mill.kr fra 2025 til 2026 grunnet stort låneopptak i år på 45 mill.kr som går til blant annet bru ved Stormoen, brannbil og laksvollen m.m. Det kommer også leieinntekter med Laksvollen som vil gå mot deler av økningen av renter og avdrag.

Pensjonskostnadene har økt med lønnsveksten og det er i budsjettet for neste år nødvendig å bruke premiefondet hos KLP med 6 mill.kr. Da vil budsjettert pensjonskostnad gå fra 20 % til 17 % før fratrekk for de ansattes andel som er på 2 %. Dette reduseres pensjonskostnadene med rundt 2,7 mill.kr.

I år som i fjor har det vært svært utfordrende å få budsjettet i balanse og samtidig opprettholde gode og nødvendige tjenester for våre innbyggere. Under kapitel i økonomiplan: Tiltak og innsparinger i budsjett år 2026 er det opplistet grep som er gjort for å få budsjettet i balanse. I tillegg har kommunalsjefene skrevet for hvert tjenesteområde om utfordringer og sammendrag av budsjettene på sitt budsjettområde.

Vedlagt ligger protokoll fra behandling av budsjett for kontrollarbeid i Kontrollutvalget og dette er lagt inn i budsjett år 2026 og økonomiplan 2026 - 2029. I tillegg ligger budsjett år 2026 fra Grane Menighet vedlagt. Tilskudd til kirkelig formål er redusert med kr 248 000 fra 2025 til 2026 og dette utfra at mye etterslep av vedlikehold og kjøp av utstyr er utført de siste årene og behovet for midler kan reduseres.

I henhold til investeringsplanen 2026 – 2029 skal det fremdeles skje noen store investeringer i år 2026 og 2027 og dette vil føre til økte rentekostnader og avdrag som må tas inn i driftsregnskapet framover. Noen av investeringsprosjektene vil bli flyttet over i investeringsplanen fra 2026 fra 2025 og dette gjelder blant annet sluttarbeid Laksvollen, bru ved Stormoen og renovering innvendig i barnehagen. Det vil fremdeles være viktig å holde investeringene nede på et lavt nivå etter disse årene slik at vi får stabilisert nivået på renter og avdrag i drift og gjeldsgraden går ned mot måltallet på 75 % av driftsinntektene.

Formannskapetets behandling av sak 87/2025 i møte den 05.11.2025:

Behandling:

Tilleggsforslag fra Formannskapet:

Endring i punkt 8:

Grane kommune finansierer GNU med kr. 600 000,- Finansieringen skal dekke førstelinjetjenesten, samt annet næringsarbeid GNU utfører på vegne av Grane kommune, i forhold til avtale.

Avtalen gjelder for perioden januar - august 2026.

Kommunedirektør fremmer sak til FS og KS i juni om videre plan for næringsarbeid i Grane kommune.

Alternativer vil være:

- Videre finansiering av GNU (400 000,- for resterende av 2026)
- Tilsette næringskonsulent i kommunen
- Eventuelt andre løsninger som ivaretar eksisterende næringsliv/ etablerere.

I tillegg ber formannskapet administrasjonen om å utrede utbygging av Grane Kommunale Barnehage med en avdeling til.

Kommunedirektørens forslag til vedtak med Formannskapetets tilleggsforslag, enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1.Grane kommunestyre vedtar Økonomiplan 2026 – 2029 med handlingsplan, budsjett 2026, gebyrregulativ 2026 og investeringsplan 2026 – 2029.

2.Den kommunale inntektsskatteøren for 2026 for personlige skatteyttere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats.

3.Den kommunale inntektsskatteøren for 2026 for elektrisitetsverk som lignes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlig sats.

4.I henhold til eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2026:

- Hytter og hus 4 promille
- Næringseiendom 7 promille
- Kraftverk og kraftnett 7 promille

5.Fritak for eiendomsskatt:

Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 kan kommunestyret velge å fritta følgende eiendommer for eiendomsskatt:

a. Eignedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, fylke eller staten. Forsamlingshus, klubblokaler o.l frigis for eiendomsskatt i Grane kommune.

Nybygg enebolig gis fritak for eiendomsskatt i Grane kommune i 5 år.

6. Driftsbudsjett år 2026 vedtas med følgende netto ramme:

Politisk styringsorganer	8 327 218
Sentraladministrasjon	21 423 364
Oppvekst og Kultur	48 597 067
Teknisk og Næring	34 402 249
Helse og Omsorg	53 431 679
NAV	1 388 000

7. Investeringsramme for Grane kommunes investeringsbudsjett 2026 settes til kr. 29 078 000 eks. mva.

Finansiering:

Bruk av ubrukte lånemidler	17 500 000
Låneopptak 2026	11 578 000
Sum finansiering	29 078 000

Låneopptak år 2026 kr 11 578 000 med løpetid 30 år.

Grane kommune har startlånmidler og har ikke behov for opptak av startlån i 2026.

8.

1. Grane kommune finansierer GNU med kr. 600 000,- Finansieringen skal dekke førstelinjetjenesten, samt annet næringsarbeid GNU utfører på vegne av Grane kommune, i forhold til avtale.

Avtalen gjelder for perioden januar - august 2026.

2. Kommunedirektør fremmer sak til FS og KS i juni om videre plan for næringsarbeid i Grane kommune.

Alternativer vil være:

- Videre finansiering av GNU (400 000,- for resterende av 2026)
- Tilsette næringskonsulent i kommunen
- Eventuelt andre løsninger som ivaretar eksisterende næringsliv/ etablerere.

9. I tillegg ber formannskapet administrasjonen om å utrede utbygging av Grane Kommunale Barnehage med en avdeling til.

Begrunnelse for vedtaket:

Økonomiplan 2026 – 2029 med handlingsplan, budsjett 2026, gebyrregulativ 2026 og investeringsplan 2026 – 2029 vedtas i henhold til kommuneloven § 14-2.